

การรักษาบรรเทาอาการผู้ป่วยโรคหืดด้วยการฝังไหเมเย็บแพล

ชั่นนาณ สมรณิต*

บทคัดย่อ

ผู้รายงานได้ทำการรักษาผู้ป่วยโรคหืด ๑๔ คน (ชาย ๘ คน, หญิง ๖ คน) อายุ ๓๕-๗๖ ปี ด้วยการฝังไหเมเย็บแพลในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน ๒๕๕๐. ผู้ป่วยเป็นโรคหืดมาแล้ว ๓-๘ ปี ได้รับการรักษาด้วยกินยาและพ่นยา. วิธีการศึกษาใช้วิธีฝังไหเมเย็บแพลแบบคลาสิกได้ไว้ได้หนังในบริเวณกลางหลัง ๒ เส้น ยาวประมาณ ๑-๑.๕ นิ้ว ระดับเดียวกับกระดูกสันหลัง T2-T3 ทำ ๒ ครั้ง ห่างกัน ๑ เดือน. การศึกษาเปรียบเทียบระดับความรุนแรงของอาการหอบหืดและจำนวนการมารับบริการในโรงพยาบาลก่อนและหลังการฝังไหเม พบร่วมผู้ป่วยทุกรายมีอาการหอบหอนน้อยลง สามารถเปลี่ยนเป็นกลุ่มผู้ป่วยที่ดีขึ้น ๑๒ ใน ๑๔ คน, ลดการมารับบริการที่โรงพยาบาลลงชั้น ได้ทั้งแบบผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน จึงสรุปว่าการฝังไหเมอาจเป็นวิธีที่มีประโยชน์ในการรักษาเสริมแก่ผู้ป่วยโรคหืดอีกวิธีหนึ่ง.

คำสำคัญ : การฝังไหเมเย็บแพล, โรคหืด

Abstract

Supplementary Treatment of Chronic Asthma Patients with Subcutaneous Embedding Soluble Chromic Catgut

Chamnan Samornmit*

*Yangchum Noi Hospital, Srisakes Province

In the period from March to June 2007, a trial was carried out in 14 asthmatics in order to observe the therapeutic effects on dyspneic symptoms produced by embedding subcutaneously soluble catgut threads. All patients, eight men and six women, aged 35-76 years, who had had 3-8 years of asthmatic symptoms, had received treatment with oral bronchodilators and meter-dose inhalers regularly. The treatment technique used soluble chromic catgut No. 0 embedded subcutaneously into an area between the midline of the back and inner border of both scapulae at the level of the T2 and T3 vertebrae twice one month apart. Based on the Classification Asthma Score, pre and post-treatment asthmatic scores were compared. It revealed that the treatment had satisfactorily reduced the asthmatic symptoms in all patients, having improved asthmatic scores in 12 of the 14 patients. The OPD visits and hospitalization were reduced. This therapeutic technique is recommended for an alternative treatment for asthmatic patients.

Key words: embedding catgut thread technique, bronchial asthma

*โรงพยาบาลยางชุมน้อย, จังหวัดศรีสะเกษ

ภูมิหลังและเหตุผล

โรคที่ดีหยอดลม (bronchial asthma) เป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งในชนบท. จากจำนวนผู้ป่วยที่มารับบริการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนอยู่ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ รวม ๔๙,๐๗๖ ครั้ง และในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๙ รวม ๖๗,๖๒๕ ครั้ง มีผู้ที่มาด้วยอาการหอบที่ดีที่แผนกผู้ป่วยนอก ๔๕๗๒ ครั้งและ ๔๓๐ ครั้ง, และเป็นผู้ป่วยใน ๙๐ ครั้งและ ๖๒ ครั้งตามลำดับ. สรุปจากตัวเลขแสดงว่ามีผู้ป่วยอาการหอบมาที่แผนกผู้ป่วยนอกเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ ๑-๒ คน และรับเป็นผู้ป่วยในสัปดาห์ละ ๑-๒ คน.

การรักษาผู้ป่วยโรคที่ดีตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน (Traditional Chinese Medicine) มีหลายวิธีดังที่ Zheng Qiwei และ Qian Chunyi ได้บรรยายไว้ในหนังสือ 'Clinical Wonders of Acupuncture-Moxibustion'^(๑) และจากเอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาฝังเข็มให้กับแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุขรุ่นที่ ๑๒ โดย หวัง ไฉ่หงส์ และสมชาย จิรพินิจวงศ์^(๒) ซึ่งบรรยายการรักษาผู้ป่วยโรคที่ดีไว้ว่ามีวิธีต่าง ๆ ได้แก่ ๑. การฝังเข็ม, ๒. การรมยา, ๓. การครอบกระปุก, ๔. การกรีดผิวหนังให้เป็นแผลเปิด, ๕. การฉีดยาตรงจุดที่เกี่ยวข้อง, และ ๖. การฝังไห姆. วิธีการรักษาเหล่านี้เป็นการรักษาปอดที่อ่อนแอให้กลับมาทำงานได้ดีขึ้น. การเลือกวิธีการรักษาขึ้นอยู่กับแพทย์และอาการของผู้ป่วย. โดยศาสตร์การแพทย์จีนอ้างว่าจุดบนร่างกายที่อยู่ในตำแหน่งต่างกันแต่ละจุดต่างมีคุณสมบัติในการรักษาต่างกัน. การกระตุ้นจุดด้วยวิธีต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อกระตุ้นถูกจุดอย่างเหมาะสมสมก็จะสามารถบำบัดอาการโรคที่ใช้จุดที่ถูกต้องดีขึ้นได้. โดยปัจจุบันพบว่าเมื่อมีการกระตุ้นที่จุดต่าง ๆ ก็จะเกิดการสื่อสารทางระบบประสาทการรับรู้และระบบประสาหัวใจโน้ตติ ส่งการไปที่สมองและร่างกายจะตอบสนองโดยหลังสารสำคัญออกแบบให้อาการโรคทุเลาได้. การฝังไหมเป็นวิธีหนึ่งในการกระตุ้นจุดของร่างกาย โดยจะกระตุ้นจุดเมื่อไหมเริ่มลดลงและก่อการระคายเคืองจากการอักเสบแบบจุลภาค (micro-inflammation) ในบริเวณที่ฝังไหมไว้. เมื่อจุดที่เกี่ยวข้องตามศาสตร์แพทย์จีนถูกกระตุ้น การทำงานของปอด

ที่อ่อนแอจะกลับเป็นปกติหรือใกล้กับปกติ เมื่อปอดแข็งแรงขึ้น อาการหอบที่ดีก็จะลดลง. วิธีนี้สะดวก ทำได้ในเวลาสั้น ๆ และมารับการฝังไหมเดือนละครั้งเพียง ๒ เดือน จึงไม่ก่อภาระที่มากเกินไปต่อผู้ป่วยที่ต้องรักษาโดยการกินยาหรือการพ่นยาเป็นประจำทุกเดือน. หากเปรียบเทียบกับการฝังเข็มที่ต้องฝังเข็มอย่างน้อย ๑๕-๓๐ ครั้งใน ๒ เดือน.

การรักษาผู้ป่วยเป็นไปด้วยความสมัครใจรับการรักษาโดยผู้ป่วยกลุ่มนี้ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคหอบที่ดีอย่างเดียวไม่มีโรคอื่นแทรกซ้อน รักษาด้วยยากินและยาพ่นเป็นประจำ มีอาการหอบอยู่เรื่อยๆแต่อาการยังคงที่ไม่ดีขึ้น บางคนหอบมากถึงขั้นต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลหลายครั้ง การฝังไหมถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่อาจมีประโยชน์ต่ออาการหอบของผู้ป่วย และหากทำได้ตามมาตรฐานการรักษาแล้ว ผู้ป่วยจะไม่เกิดผลแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายแต่อย่างใด โดยผู้ป่วยได้รับทราบข้อดีข้อเสียของการฝังไหมและอาการข้างเคียงที่จะพบได้ผู้ป่วยทุกรายให้ความยินยอมรับการรักษาด้วยวิธีฝังไหมควบคู่ไปกับการรับยาแผนปัจจุบัน. จุดที่ใช้ในการฝังไหมเป็นจุดที่เกี่ยวข้องกับปอดในทรวดeresของแพทย์จีน มีผลในการรักษาโรคต่าง ๆ ของปอด รวมทั้งโรคหอบที่ดีด้วย โดยที่การละลายของไหมจะก่อให้เกิดการระคายเคืองน้อย ๆ ในบริเวณที่ฝังไหม เปรียบได้กับการกระตุ้นด้วยการฝังเข็ม แต่จะดีกว่าตรงที่จะกระตุ้นอยู่ต่ำตลอดเวลาจนกว่าจะละลายหมด ต่างจาก การฝังเข็มที่ใช้เวลากระตุ้นเครื่อง ๒๐-๓๐ นาทีต่อวันทำทุกวันหรือวันเว้นวัน ทำให้ต้องนัดมาฝังเข็มบ่อยครั้ง ส่วนเส้นไหมจะใช้เวลาไว ๒๑-๒๕ วันในการละลายต่อการฝังไหม ๑ ครั้ง จึงสามารถดูผู้ป่วยมาฝังไหมได้ห่างเป็นทุกเดือนได้.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ๒ ประการคือ

๑. ศึกษาผลของการฝังไหมต่ออาการหอบที่ดีในผู้ป่วยโรคที่ดี.

๒. เปรียบเทียบการมารับบริการด้วยอาการหอบที่ดีก่อนและหลังการฝังไหม.

ระเบียบวิธีศึกษา

๑. ดำเนินการรักษาผู้ป่วยแบบสมัครใจและยินยอม.

ตารางที่ ๑ การจัดกลุ่มผู้ป่วยโรคหืด (มูลนิธิโรคหืดแห่งประเทศไทย)

ระดับความรุนแรง	หอบกลางวัน	หอบกลางคืน	FEV ₁ หรือ PEF	Variability PEF
๐. ปกติ	ไม่มี	ไม่มี	ปกติ (%)	น้อยมาก (%)
๑. เป็น ๆ หาย ๆ ไม่รุนแรง	< ๑ ครั้ง/สัปดาห์	< ๒ ครั้ง/เดือน	> ๘๐	< ๒๐
๒. เป็นอาการไม่รุนแรง	> ๑ ครั้ง/สัปดาห์	> ๒ ครั้ง/เดือน	> ๘๐	๒๐-๓๐
๓. เป็นอาการปานกลาง	> ๑ ครั้ง/วัน	> ๑ ครั้ง/สัปดาห์	๖๐-๘๐	> ๓๐
๔. เป็นอาการรุนแรง	มีอาการทุกวัน	หอบกลางคืนบ่อย ๆ	< ๖๐	> ๓๐

FEV₁ = forced expiratory volume in 1 second

PEF = peak expiratory flow

๒. เก็บข้อมูล จัดกลุ่มผู้ป่วยโรคหืดตามมาตรฐาน และบันทึกจำนวนครั้งการมารับบริการก่อนการรักษา.

๓. ทำการรักษาโดยวิธีการฝังไหเมเย็บแผล (chromic catgut # ๐) ในชั้นไขมันใต้หนังอยู่บนกล้ามเนื้อ ทึ้งไว้ให้ละลายเอง.

๔. ฝังไหเมซ้ายหลังครั้งแรก ๑ เดือน.

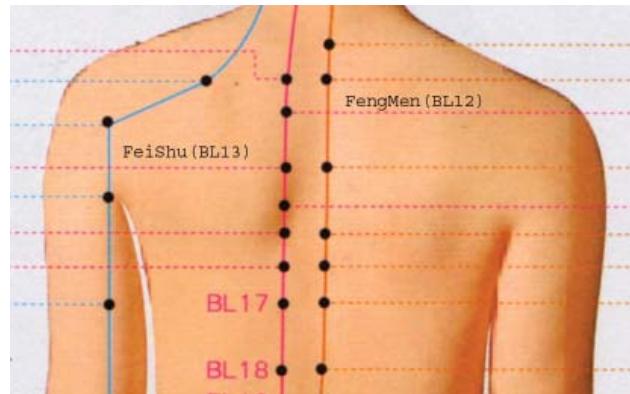
๕. บันทึกผลหลังการรักษา จัดกลุ่มผู้ป่วยโรคหืดตามเกณฑ์มาตรฐาน และจำนวนครั้งการมารับการรักษาด้วยอาการหอบที่ดีทั้งแบบผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน.

การจัดกลุ่มผู้ป่วย จัดกลุ่มตามความถี่ของอาการหอบและวัดปริมาณอากาศในปอด เปรียบเทียบก่อนฝังไหเม และหลังฝังไหเมครั้งที่ ๒ ครบ ๑ เดือน.

การนับจำนวนครั้งของการมารับการรักษาด้วยอาการหอบที่โรงพยาบาล จะนับตลอดช่วง ๒ เดือนก่อนฝังไหเม และในช่วง ๒ เดือนหลังฝังไหเมครั้งแรก นับทั้งที่มารักษาแบบผู้ป่วยนอก และ ผู้ป่วยใน.

จุดที่เลือกใช้ฝังไหเม : FengMen (BL12) และ FeiShu (BL13) (รูปที่ ๑)

วิธีการฝังไหเม : เตรียมผู้ป่วยให้นั่งตัวตรง ก้มศีรษะเล็กน้อย, ทำความสะอาดแผลหลังระหว่างสะบักทั้ง ๒ ข้าง. จุดฟงเหมิน (FengMen BL12) อยู่ที่ตำแหน่งกึ่งกลางระหว่างเส้นที่ลากจากขอบด้านในกระดูกสะบักและปุ่มกระดูกลันหลังส่วนอกซี่ที่ ๓. ฝังไหเมเย็บแผลเบอร์ ๐ ไว้ติดหนังระหว่างจุด FengMen (BL12) และ FeiShu (BL13). ความยาวเส้นไหเมเท่ากับระยะทางระหว่างจุดทั้งสอง. ผังตามแนวเชื่อมระหว่าง ๒ จุดนี้ อยู่ในชั้นใต้หนัง บนตัวกล้ามเนื้อทั้งสองข้าง. เล็งแล้วทำการสะอาดแผลโดยฝังด้วยผ้าก๊อชแล้วปล่อยไหเมละลาย ซึ่งละลายหมดในเวลาประมาณ ๒๑-๒๙ วัน. นัดผู้ป่วยมาฝังไหเมซ้ำ ห่างจากครั้งแรก ๑ เดือน. หลังฝังไหเมผู้ป่วยอาจรู้สึกตึง ๆ คัน ๆ และเจ็บเล็กน้อย ต้องระวังการติดเชื้อ.

รูปที่ ๑ จุดฟงเหมิน FengMen(BL12) อยู่ด้านบน และจุดเฟยชู FeiShu(BL13) อยู่ด้านล่าง

กึ่งกลางระหว่างเส้นที่ลากจากขอบด้านในกระดูกสะบักและปุ่มกระดูกลันหลังส่วนอกซี่ที่ ๓. ฝังไหเมเย็บแผลเบอร์ ๐ ไว้ติดหนังระหว่างจุด FengMen (BL12) และ FeiShu (BL13). ความยาวเส้นไหเมเท่ากับระยะทางระหว่างจุดทั้งสอง. ผังตามแนวเชื่อมระหว่าง ๒ จุดนี้ อยู่ในชั้นใต้หนัง บนตัวกล้ามเนื้อทั้งสองข้าง. เล็งแล้วทำการสะอาดแผลโดยฝังด้วยผ้าก๊อชแล้วปล่อยไหเมละลาย ซึ่งละลายหมดในเวลาประมาณ ๒๑-๒๙ วัน. นัดผู้ป่วยมาฝังไหเมซ้ำ ห่างจากครั้งแรก ๑ เดือน. หลังฝังไหเมผู้ป่วยอาจรู้สึกตึง ๆ คัน ๆ และเจ็บเล็กน้อย ต้องระวังการติดเชื้อ.

เตรียมผู้ป่วยในท่านั่งและทำความสะอาดให้ทั่วบริเวณที่จะฟังไหน

ฉีดยาชาที่จุดทั้ง ๔ จุด

ผิงไหนด้วยเข็มตรงที่จุดไฟยู แล้วปักให้โผล่ออกมาที่จุดฟงเหมิน

ผิงไหนอิกข้างหนึ่งที่จุดทั้งสองด้วย
วิธีการเช่นเดียวกัน

ตัดปaleyไหนโดยให้สั้นกว่าจุดทั้งสองเล็กน้อย เพื่อให้ไหนอยู่ได้ผ่อนนาน และแพร่รอยเข็มจะได้ปิดสนิท

ทดสอบการเลื่อนหลุดของไหนโดยการบีบสองจุดเข้าหากัน ไหนต้องไม่หลุดออกมานะ แล้วทำความสะอาด

รูปที่ ๒ การผิงไหนที่จุดฟงเหมินและไฟยู

ผลการรักษา

ผู้ป่วยที่ศึกษา ๑๕ ราย ก่อนทำการรักษาถูกจัดอยู่ในกลุ่มโรคที่ดีตามเกณฑ์เป็นกลุ่มที่ ๔ จำนวน ๑๐ คน, กลุ่มที่ ๓ จำนวน ๓ คน, กลุ่มที่ ๒ จำนวน ๑ คน. จำนวนครั้งที่มารับการรักษาด้วยอาการหอบหืดที่ແຜนผู้ป่วยนอกในช่วง ๒ เดือนก่อนเข้ารับการทดลอง ๒-๑๒ ครั้งรวม ๗๕ ครั้ง. จำนวนการรักษาแบบผู้ป่วยในด้วยอาการหอบหืด ๐-๑๕ ครั้ง รวม ๒๙ ครั้งในช่วงเดียวกัน.

ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นทุกคนหลังการฝังไหเม. การจัดกลุ่มหอบหืด ๑ เดือนหลังการฝังไหเมครั้งที่ ๒ แล้ว พบว่าผู้ป่วยเปลี่ยนเป็นกลุ่มหอบหืดที่ดีขึ้น คือ จากกลุ่มที่ ๔ เป็นไม่หอบอืดเลย, ๓ คนในจำนวนนี้หยุดใช้ยาเกินและยาพ่นได้ ๒ คน; กลุ่มที่ ๔ เป็นกลุ่มที่ ๑ จำนวน ๒ คน; กลุ่มที่ ๕ เป็นกลุ่มที่ ๓ จำนวน

๔ คน; กลุ่มที่ ๓ เป็นกลุ่มที่ ๑ จำนวน ๑ คน; กลุ่มที่ ๒ เป็นไม่หอบเลย ๑ คน; ไม่เปลี่ยนกลุ่มจากกลุ่ม ๓ จำนวน ๒ คน. จำนวนครั้งที่มารับการรักษาด้วยอาการหอบหืดแบบผู้ป่วยนอกในช่วงเวลาหลังการฝังไหเมตั้งแต่วันแรกของการฝังไหเมครั้งแรกจนถึงเวลาครบ ๑ เดือนหลังฝังไหเมครั้งที่ ๒ ลดลงทุกคน รวมได้ ๑๙ ครั้ง. จำนวนครั้งที่มารับการรักษาแบบผู้ป่วยในด้วยอาการหอบหืดลดลงในคนที่เป็นผู้ป่วยในทุกคนรวม ๔ ครั้ง ในช่วงเวลาเดียวกัน.

ผลข้างเคียงจากการรักษา ผู้ป่วย ๑๐ คนมีอาการระคายเคืองเล็กน้อยบริเวณหลังช่วงบนและสะบัก นาน ๑-๒ ลัปดาห์ หลังการฝังไหเม หลังจากนั้นเป็นปกติ. พบรากурсี้ต่ำ ๆ ๒ คน นาน ๑-๒ วันหลังฝังไหเม แต่ไม่มีการติดเชื้อ และไม่พบหนองหรือผื่นแดง หรือเจ็บบริเวณฝังไหเม.

ตารางที่ ๒ ผลการรักษา

ผู้ป่วยรายที่	อายุ (ปี)	เพศ	กลุ่มผู้ป่วยโรคหืด		มาแผนผู้ป่วยนอก		เป็นผู้ป่วยใน	
			ก่อน ^๑	หลัง ^๒	ก่อน ^๒	หลัง ^๒	ก่อน ^๓	หลัง ^๓
๑	๗๕	ชาย	๔	๑	๑๐	๗	๑	๐
๒	๖๖	หญิง	๔	๐	๔	๒	๑๕	๑
๓	๗๖	ชาย	๔	๓	๓	๒	๑	๐
๔	๔๕	ชาย	๔	๐	๓	๐	๐	๐
๕	๗๕	ชาย	๔	๓	๗	๔	๓	๐
๖	๔๕	ชาย	๔	๓	๕	๑	๔	๒
๗	๖๗	ชาย	๔	๐	๒	๐	๐	๐
๘	๔๖	ชาย	๔	๑	๓	๑	๐	๐
๙	๗๙	หญิง	๔	๓	๔	๑	๑	๐
๑๐	๖๖	หญิง	๓	๑	๑๗	๒	๒	๑
๑๑	๔๕	หญิง	๔	๓	๑๑	๒	๑	๐
๑๒	๔๕	หญิง	๓	๑	๒	๐	๑	๐
๑๓	๔๕	หญิง	๓	๑	๕	๐	๐	๐
๑๔	๖๕	ชาย	๒	๐	๔	๑	๐	๐

หมายเหตุ : ชาย = ชาย, หญิง = หญิง,

ก่อน^๑ = ก่อนฝังไหเม; หลัง = หลังฝังไหเมครั้งที่ ๒ แล้วครบ ๑ เดือน.

ก่อน^๒ = เก็บข้อมูลก่อนทำการฝังไหเมเป็นรายคน เป็นเวลา ๒ เดือน.

หลัง^๒ = หลังทำการฝังไหเม เก็บข้อมูลเป็นเวลา ๒ เดือนนับจากวันฝังไหเมครั้งแรก.

วิจารณ์และสรุป

การรักษาโรคขอบที่ดัดตามทรงและการแพทย์แผนจีนเมืองไทยวิธีดังกล่าวมาข้างต้น แต่ละวิธีต่างมีจุดดีและจุดด้อยแตกต่างกันออกไป แต่วิธีส่วนใหญ่อาจจะยุ่งยากกว่าวิธีฝังไหเมที่ศึกษาในครั้งนี้ แต่ละวิธีมีความแตกต่างทั้งวิธีการรักษา จำนวนครั้งของการรักษาและความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บในการรักษา การเลือกวิธีการรักษาจึงขึ้นกับการวินิจฉัยของแพทย์ผู้ทำการรักษาและการยินยอมรับการรักษาของผู้ป่วย.

การฝังไหเมเพื่อรักษาโรคขอบที่ดันนั้น มีความแตกต่างจากวิธีการรักษาอื่น ๆ ที่กล่าวถึงมาแล้ว เนื่องจากว่า เป็นการรักษาที่ใช้ไหมละลายชนิด Chromic catgut เบอร์ 0 ยาวประมาณ ๑-๑.๕ เมตร จำนวน ๒ เส้นฝังได้หนึ่งระหว่างจุดฟงเหมิน (BL๑๒) และจุดเฟยซู (BL๓๓) ตรงบริเวณหลังทั้งสองข้างใช้เวลา ráw ๑๐-๑๕ นาที เป็นผลลัพธ์ แล้วปล่อยให้ไหมค่อยยืด ละลายไปเองซึ่งจะใช้เวลา ráw ๒๑-๒๘ วันลึกละลายหมด ทำให้สามารถดึงผู้ป่วยมาฝังไหเมช้ำที่ ๑ เดือนต่อครั้งได้ ก่อให้เกิดความสะดวกต่อผู้ป่วยมากกว่าวิธีการรักษาแบบอื่นดังที่กล่าวมาแล้วที่ต้องมาบ่อยครั้ง. ส่วนผลข้างเคียงที่คาดการณ์ไว้แล้ว เช่นการระคายเคืองบริเวณที่ฝังไหเมหรือการอักเสบติดเชื้อในจุดที่ฝังไหเมนั้น ได้มีการแจ้งผู้ป่วยให้ทราบอาการและวิธีการสังเกตอาการล่วงหน้าก่อนการรักษาแล้ว และหากเกิดความผิดปกติต่าง ๆ ขึ้นรวมทั้งเกิดอาการแทรกซ้อนต่าง ๆ ที่นักหนែนจากที่คาดการณ์ไว้ให้ผู้ป่วยกลับมาพบแพทย์ผู้รักษาอีกกำหนดนัดได้.

หลังการฝังไหเมครั้งที่ ๒ แล้ว เมื่อครบ ๑ เดือนได้ประเมินอาการขอบของผู้ป่วยพบว่าลดลงทั้งความรุนแรงและความถี่ของการขอบและลดการมารับการรักษาที่โรงพยาบาลอย่างชุมน้อยทั้งชนิดผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในเมื่อเปรียบเทียบในช่วงเวลาเดียวกันได้. ผลจากการที่ไหมเริ่มละลายได้ก่อให้เกิดการระคายเคืองบริเวณจุดที่ฝังไหเมที่เป็นจุดที่ใช้รักษาผู้ป่วยโรคที่ดี เท่ากับเป็นการกระตุนจุดที่ใช้รักษาคล้ายกับการฝังเข็มหรือرمยาโกจูฟ้าลำพาหรือครอบกระปูกหรือกรีดผิวนั้นให้เป็นแผลหรือฉีดยาตรงจุดที่เลือก ต่างกันตรงที่วิธีการฝังไหเมจะก่อให้เกิดการกระตุนจุดโดยตลอดเวลาตราบที่ไหมยัง

ละลายไม่หมด ต่างจากวิธีอื่นที่ใช้เวลา ๒๐-๓๐ นาทีต่อครั้ง การมารับการรักษาและต้องทำถีและต่อเนื่องหลายครั้ง จึงเป็นข้อได้เปรียบของการฝังไหเมที่ทำให้การรักษาไม่จำเป็นต้องทำหลายครั้งเช่นวิธีอื่น. แต่มีข้อควรระวังคือ ในกรณีที่ไม่สามารถฝังไหเมไม่ควรปักมุกของแนวเข็มมากกว่า ๓๐ องศาจากผิวนั้น เพื่อลดภัยเสี่ยงการปักเข็มทะลุเข้าซ่องปอด และต้องระวังการติดเชื้อบริเวณที่ฝังไหเม ถ้าไม่ใช้เทคนิคปราศจากเชื้อ. การศึกษารั้งนี้ไม่พบอาการแพ้รุนแรงในผู้ป่วยที่รักษา. จากการสอบถามความรู้สึกของผู้ป่วย ทุกคนบอกว่ารู้สึกการหายใจโล่งขึ้น หายใจได้ลึกมากขึ้น กลืนหรือผ่อนลະองของหัวค้นวันเพื่อที่เคยทนไม่ได้สามารถทนได้มากขึ้น นานขึ้น กลางคืนหลับได้สนิทนานขึ้น เมื่อทำงานจะไม่เหนื่อยอ่อนเพลียและเมื่อตื่นขึ้นรู้สึกว่าเดิม อาการขอบหายไปเร็วขึ้น. แต่สำหรับอาการขอบในช่วงฤดูร้อนอาจมีอาการดีขึ้นของการขอบจากความอบอุ่นที่เพิ่มขึ้นก็เป็นไปได้ หรืออาจดีขึ้นจากยาชาที่ฉีดตอนจะฝังไหเมก็อาจเป็นได้ อาจจำเป็นต้องศึกษาการรักษาการฝังไหเมเย็บแผลเปรียบเทียบในแง่มุมต่างๆ ในลักษณะการศึกษากลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม เช่น การฉีดยาชาโดยไม่มีการฝังไหเม การฝังไหเมในช่วงฤดูร้อนและฤดูหนาวเพื่อเปรียบเทียบผลการรักษาต่อไป.

การรักษาไม่มีกรณีตัวอย่างที่มีอาการแพ้ยา กินหรือยาพ่นรักษาโรคขอบที่ดี หรือทนต่อผลข้างเคียงของยา กินหรือยาพ่นโรคขอบที่ดีไม่ได้ เพื่อที่จะดูผลของการรักษาด้วยการฝังไหเมว่าจะได้ผลใกล้เคียงกับการรักษาด้วยยา กินหรือยาพ่นในปัจจุบันหรือไม่.

จะเห็นได้ว่า การรักษาโรคขอบที่ดีด้วยการฝังไหเมนี้ สามารถทำให้ลดการรักษาได้ในบุคลากรที่ได้รับการฝึกสอนมาแล้วอย่างถูกต้องและสามารถทำได้โดยแพทย์แผนปัจจุบันทุกท่าน มีผลข้างเคียงน้อยและยอมรับได้จากผู้ป่วย เป็นการประยุกต์การรักษาแบบแพทย์แผนจีนเข้ากับการรักษาในแผนปัจจุบัน. เมื่อวิธีนี้จะเป็นการรักษาเสริมการรักษาที่มีอยู่แล้วของผู้ป่วยแต่ผลลัพธ์ที่ได้ก็ได้ผลดีพอสมควร หากมีการศึกษาวิจัยต่อไปอาจเป็นทางเลือกใหม่ให้แก่ผู้ป่วยขอบที่ดีอีกด้วย.

สรุปได้ว่า การรักษาโดยการฝังไหเมเย็บแผลทำให้อาการหอบในผู้ป่วยโรคหืดลดลง จึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาเปรียบเทียบในเชิงกลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุมต่อไปเพื่อประโยชน์ในการวิจัย นอกจากนี้อาจมีการศึกษาเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายจากการฝังไหเมลดอาการหอบกับการรักษาในแผนปัจจุบันเพื่อให้เห็นผลลัพธ์และความแตกต่างทั้งลักษณะเวชกรรมและประโยชน์จากการลดค่าใช้จ่ายได้ชัดเจนมากขึ้น.

กิตติกรรมประกาศ

สมาคมแพทย์ฝังเข็มและสมุนไพรแห่งประเทศไทยให้โอกาสผู้เขียนนำเสนอผลงานนี้.

นางสาวพร กาญจน์, นางเพชรรัตน์ หัดเทียม, นางสาวชนันดา ไพรครี, นายสุวิทย์ สีหะวงศ์, นางพิจิตร หาญคำ, เจ้าหน้าที่ประจำแผนกแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโรงพยาบาลยางซุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ได้ช่วยให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี. และผู้ป่วยทุกคนที่เข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ผู้เขียนมีโอกาส

นำผลการศึกษามาเผยแพร่ให้การศึกษาทางด้านศาสตร์การฝังเข็มได้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง.

เอกสารอ้างอิง

๑. Zheng Qiwei, Qian Chunyi. Clinical wonders of acupuncture-moxibustion. 1st Ed. Beijing, China: Foreign Languages Press; 2002.
๒. หวัง ใจ วงศ์, สมชาย จิรพินิจวงศ์ (บรรณาธิการ). ทฤษฎีพื้นฐานการแพทย์แผนจีนและการฝังเข็ม. โครงการอบรมหลักสูตรการฝังเข็มแก่แพทย์รุ่นที่ ๑๒; ๖ ก.ย. - ๕ ธ.ค. ๒๕๔๗ ณ รพ.หัวเฉียว ยศเส กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: พุ่มทองการพิมพ์; ๒๕๔๗.

เอกสารอ่านเพิ่มเติม

๑. โภวิท คัมภีรภพ. จุดฝังเข็ม Acupoints. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี; ๒๕๔๖.
๒. Ganglin Yin, Zhenghua Liu. Advanced modern Chinese acupuncture therapy. 1st ed. Beijing, China: New World Press; 2000.
๓. Liu Gongwang. Acupoints & meridians. 1st ed. China: Huaxia Publishing House; 1997.